

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Δ/νσις : Ιωάννου Γενναδίου 14 - 115 21, Άθηναι
Τηλ. 210-72.72.204, Fax 210-72.72.210, e-mail: contact@ecclesia.gr

Πρωτ. 1360
Αριθ. Διεκπ. 603

Άθήνησι τῆ 16^η Μαρτίου 2020

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 3014

Πρός
Τό Χριστεπώνυμον Πλήρωμα
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Θέμα: «Περί τῆς Ἑορτῆς τῆς 25^{ης} Μαρτίου»

Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

«Εὐαγγελίζου γῆ, χαράν μεγάλην» ψάλλουμε σήμερα οἱ Ὁρθόδοξοι Χριστιανοί στοὺς Ναοὺς μας, γιὰ νά τιμήσουμε τόν Εὐαγγελισμό τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου. Καί ταυτοχρόνως, σέ κοινή ἑορτή, ὁ Ἑλληνισμός πανηγυρίζει τήν Ἐπέτειο τοῦ 1821. Τήν ἔναρξη τῆς Μεγάλης Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως. Τοῦ ἱεροῦ Ἀγώνα τῆς ἀπροσμέτρητης ἀποφασιστικότητος, τόλμης, θάρρους καί θυσίας γιὰ τήν ἐλευθερία.

Οἱ πρόγονοί μας, οἱ γενναῖοι Φιλικοί, οἱ πρωταγωνιστές τοῦ Ἀγώνα, οἱ μαχητές τῆς ἀπελευθερώσεως, εἶχαν ἀπό τήν προηγούμενη χρονιά, ἤδη ἀπό τό 1820, ὀρίσει τήν ἡμέρα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ὡς ἡμέρα τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ξεσηκωμοῦ. Ἦθελαν ἔτσι νά ἐκφράσουν μέ τόν πιό δυνατό καί συμβολικό τρόπο τοὺς ἀρρηκτοὺς δεσμούς μεταξὺ τῆς Ὁρθοδοξίας καί τοῦ Γένους. Οἱ Ἕλληνες πολέμησαν γιὰ τήν Πίστη καί τήν Πατρίδα.

Ἡ Ἑλληνική Ἐπανάσταση δέν μοιάζει μέ καμμία ἄλλη ἐπανάσταση τῆς ἐποχῆς. Ἀξιοποιεῖ μέν ιδέες ἀπό ἄλλα ἐπαναστατικά κινήματα τῶν χρόνων ἐκείνων, ἀλλά δέν εἶναι ἀντίγραφο καμμιάς. Εἶναι ἐπανάσταση μέ ἐθνικό καί θρησκευτικό χαρακτήρα. Ἔχει ὡς κίνητρο τήν ἀπελευθέρωση τῶν Ἑλλήνων ἀπό τοὺς Ὀθωμανούς. Ἔχει ὡς πνευματικό στήριγμα τήν πίστη στήν θεία Πρόνοια καί τόν σεβασμό πρὸς τοὺς πολυάριθμους Νεομάρτυρες, πού βρῆκαν θάνατο ὁμολογώντας τήν πίστη τους στόν Χριστό.

«Μάχου υπέρ Πίστεως και Πατρίδος», έγραφε στην Προκήρυξη τής 24ης Φεβρουαρίου του 1821 ο Άλέξανδρος Ύψηλάντης.

Τό φρόνημα και ή πίστη τών Άγωνιστών του '21 υπάρχει μέσα στον λόγο και στις πράξεις τους. Ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης έβαλε τον Σταυρό στην πρώτη σημαία που πρόχειρα κατασκεύασε. Χαρακτηριστικά ο ίδιος είπε, μετά την άπελευθέρωση, στους μαθητές του πρώτου Γυμνασίου τής Άθήνας: «Όταν πήραμε τά όπλα, πρώτα είπαμε υπέρ Πίστεως και ύστερα υπέρ Πατρίδος».

Και ο Σαμιώτης λόγιος Γεώργιος Κλεάνθης, κατέγραψε μέ στίχους τά ιδανικά τών Άγωνιστών: «Γιά του Χριστού την Πίστη την Άγία και τής Πατρίδος την Έλευθερία».

Στά Συντάγματα τών Έθνικών Συνελεύσεων του Άγώνα, υπάρχει στό Προοίμιο ή φράση ή όποία και σήμερα διατηρείται στό Σύνταγμά μας: «Είς τό όνομα τής Άγίας και Όμοουσίου και Άδιαιρέτου Τριάδος!».

«Η Έλληνική Έπανάσταση είναι ή πιο πνευματική επανάσταση που έγινε στον κόσμο. Είναι αγιασμένη», επισημαίνει ο Φώτης Κόντογλου. Και συνεχίζει: «Στην Πόλη κρεμάστηκε ο Πατριάρχης Γρηγόριος, ανοίγοντας πρώτος τό μαρτυρολόγιο τής Έπανάστασης. Ο Άθανάσιος Διάκος πολέμησε σαν νέος Λεωνίδας και σουβλήστηκε για την πίστη του. Ο Παλαιών Πατρών Γερμανός, ο Ήσαΐας Σαλώνων, ο Ρωγών Ίωσήφ, ο Παπαφλέσσας... και άλλοι πολλοί πολεμήσανε για την αγιασμένη πατρίδα τους. Στην Τριπολιτσά κλειστήκανε στή φυλακή κατά την Έπανάσταση οι δεσποτάδες του Μοριά και οι περισσότεροι πεθάνανε μέ άβάσταχτα μαρτύρια. Τό ίδιο και στην Πόλη, φυλακωθήκανε και κρεμαστήκανε πολλοί δεσποτάδες».

Οι πρωτεργάτες του 1821, ήσαν Όρθόδοξοι Χριστιανοί. Είχαν συνείδηση τής διαχρονικής συνέχειας του Έλληνισμού. Τό όμολογούν άπερίφραστα οι ίδιοι. Τό λόγο τους άκούμε και σήμερα νά άντηχει. «Γι' αυτά πολεμήσαμε», έλεγε ο Μακρυγιάννης, δείχνοντας σπασμένες αρχαίες κολώνες. Και ο πρώτος Κυβερνήτης τής ελεύθερης Έλλάδος, ο Ίωάννης Καποδίστριας, ήθελε τά έλληνόπουλα νά λαμβάνουν παιδεία έλληνορθόδοξη μέ κείμενα Χριστιανικά και Άρχαία Έλληνικά.

Τιμούμε σήμερα όλους αυτούς, γνωστούς και άγνωστους ήρωες που μέ αυτοθυσία άγωνίσθηκαν και έπесαν για την Έλευθερία μας. Κληρικούς και λαϊκούς, άνδρες και γυναίκες, όπλαρχηγούς στην στεριά, ναυτικούς στην θάλασσα. Τιμούμε σήμερα, Έλληνες και Φιλέλληνες.

Στούς πρωτεργάτες καί τούς δραματιστές, σέ εκείνους οί όποιοι σχεδίασαν καί σέ εκείνους οί όποιοι πραγματοποίησαν τό έπος του 1821, δέν όφείλουμε μόνο πολλά, όφείλουμε τά πάντα τήν μετέπειτα ιστορική καί έθνική ύπαρξή μας.

Σέ ένα χρόνο συμπληρώνονται 200 έτη από τήν Έπανάσταση. Έν όψει του 2021, ή Έκκλησία μας προετοιμάζεται για νά τιμήσει μέ τόν τρόπο πού άρμόζει τήν μεγάλη αυτή Έπέτειο. Για νά ξαναφέρουμε στήν μνήμη τά γεγονότα. Για νά συναντηθοϋμε μέ τίς άξίες πού τροφοδότησαν τό έπαναστατικό φρόνημα, τήν μαχητικότητα, τόν πατριωτισμό καί τά δημοκρατικά ιδανικά τών Αγωνιστών.

Η Ίερά Σύνοδος τής Έκκλησίας τής Ελλάδος, από τό 2012, έχει ξεκινήσει τήν διοργάνωση δέκα έπιστημονικών συνεδρίων για τήν περίοδο τής Τουρκοκρατίας καί τό 1821. Στό τέλος του 2021 θά κυκλοφορηθοϋν οί δέκα τόμοι τών Πρακτικών μέ όλες τίς εισηγήσεις καί θά είναι στήν διάθεση κάθε άναγνώστη.

Σέ συνεργασία μέ τό Υπουργείο Παιδείας, έχει προγραμματισθει, καί ήδη υλοποιείται, ή διοργάνωση μαθητικών διαγωνισμών για τήν προετοιμασία βίντεο μικρής διάρκειάς από μαθητές καί μαθήτριες Γυμνασίων. Τά θέματα άφοροϋν στήν ζωή καί στήν δράση μεγάλων μορφών τής προεπαναστατικής, τής έπαναστατικής καί τής μετεπαναστατικής περιόδου.

Προσφέρονται δέ νέα κατηχητικά βοηθήματα σέ γονείς καί κατηχητές, ώστε νά μαθαίνουν τά παιδιά μας μέ κατανοητό καί ευχάριστο μαζί τρόπο, τήν Έλληνική Ιστορία από τήν αρχαιότητα μέχρι σήμερα.

Η Ειδική Συνοδική Έπιτροπή Πολιτιστικής Ταυτότητος σέ συνεργασία μέ τίς κατά τόπους Ίερές Μητροπόλεις έχει προγραμματίσει σειρά λατρευτικών, έπιστημονικών, πολιτιστικών καί καλλιτεχνικών εκδηλώσεων για τό έτος 2021, ώστε νά διαδοθει στίς τοπικές κοινωνίες τό Χριστιανικό καί πατριωτικό μήνυμα του 1821, μέσα στήν πληρότητά του.

Ο κόσμος εξελίσσεται. Άλλάζει. Οί κοινωνίες μεταβάλλονται. Η Ελλάδα προχωράει. Έμεις, ως άπόγονοι τών Έλλήνων πού άπελευθέρωσαν «μιά χώρα μικρή· ένα πέτρινο ακρωτήριο στήν Μεσόγειο» (Γ. Σεφέρης), έχουμε πάντα τήν ανάγκη νά κοινωνοϋμε τό «άθάνατο κρασί του '21».

Προχωροϋμε μέ επίγνωση τών εξελίξεων, τών απαιτήσεων καί τών άναγκών τής εποχής μας. Στήν πορεία αυτή, κρατοϋμε στήν ψυχή μας ζωντανό τόν σεβασμό τών προγόνων μας προς τόν Χριστό καί τήν Ελλάδα.

Σήμερα ή πατρίδα μας καί ή άνθρωπότητα όλόκληρη αντιμετωπίζει τήν πανδημία του κορωνοϊού. Στους Ίερούς Ναούς μας πρὸς ἀποφυγή τῶν συναθροίσεων καί τῆς μεταδόσεως τῆς νόσου δέν τελοῦνται τά Ίερά καί Ζωηφόρα Μυστήρια. Ἡ ἐνότητά μας ἀποκτᾶ τήν χάρη τῶν Ἁγίων Νεομαρτύρων μέσα ἀπό τήν θερμουργό πίστη μας, τήν προσευχή μας, τήν μελέτη τοῦ Εὐαγγελίου, τήν ὑπομονή καί τήν ἀγάπη μας. Οἱ Ὁρθόδοξοι Ἕλληνες στεκόμαστε ὄρθιοι μέ ὑπευθυνότητα, ἔχοντας τήν ἐλπίδα μας στόν Θεό. Ὅπως τό Γένος μας ἀντέξε τήν καταπίεση τῆς μακρᾶς δουλείας μέ πίστη καί μέ προσευχή καί ἀνέστη, ἔτσι καί σήμερα θά ἀντιμετωπίσουμε τόν κίνδυνο γιά τήν ὑγεία μας μέ σταθερή τήν πίστη μας, εὐαγγελιζόμενοι τό φῶς τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου μας.

Τό 1821 μᾶς ἐμπνέει. Ὡς ἀνεξάντλητη πηγή καί πρόσκληση ἐγρηγόρσεως. Ἐχουμε χρέος ποτέ νά μή λησμονοῦμε...

Αἰωνία ή μνήμη τῶν ὑπέρ Πίστεως καί Πατρίδος εὐκλεῶς ἀγωνισαμένων καί ήρωικῶς πεσόντων!

- † Ὁ Ἀθηνῶν **ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ**, Πρόεδρος
- † Ὁ Θεσσαλονίκης Ἄνθιμος
- † Ὁ Παραμυθίας, Φιλιατῶν καί Γηρομερίου Τίτος
- † Ὁ Μηθύμνης Χρυσόστομος
- † Ὁ Τριφυλίας καί Ὀλυμπίας Χρυσόστομος
- † Ὁ Μεσσηνίας Χρυσόστομος
- † Ὁ Λευκάδος καί Ἰθάκης Θεόφιλος
- † Ὁ Θηβῶν καί Λεβαδείας Γεώργιος
- † Ὁ Παροναξίας Καλλίνικος
- † Ὁ Φωκίδος Θεόκτιστος
- † Ὁ Νέας Κρήνης καί Καλαμαριάς Ἰουστίνος
- † Ὁ Φιλίππων, Νεαπόλεως καί Θάσου Στέφανος
- † Ὁ Σισανίου καί Σιατίστης Ἀθανάσιος
- Ὁ Ἀρχιεραματεὺς
- † Ὁ Ὠρεῶν Φιλόθεος

Ἀκριβές Ἀντίγραφον

Ὁ Ἀρχιεραματεὺς

† Ὁ Ὠρεῶν Φιλόθεος

Κοινοποιήσις:

Εἰδικήν Συνοδικήν Ἐπιτροπήν
Πολιτιστικῆς Ταυτότητος